

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 339

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/650)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/650 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Gerekçesi4

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Tasarı Metni9

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin9

• Mutabakat Muhtırası Metni10

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-592/2892

27/6/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 25/6/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/650)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Millî Savunma Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtırası" 4 Nisan 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Söz konusu Mutabakat Muhtırası kapsamında;

Harp Akademileri, Askerî Tıp Akademisi, Askerî Haritacılık Okulları ve Kuvvetlere bağlı okullarda (Askerî Lise, Harp Okulu, Askerî Sağlık Okulları, Astsubay Meslek Yüksek Okulları ve Sınıf Okulları eğitimi) eğitim verilmesi,

Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatları arasında eğitim ve öğretim,

Eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleri ile göreve yönelik kursların düzenlenmesi,

Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,

Birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri,

Limanlara uğrama ve yanaşma,

Heyet mübadeleleri,

Tatbikatlara gözlemci davetleri,

Ortak tatbikatlara katılım,

Eğitimim geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişi,

Askeri tarih, askeri müzecilik ve askerî yayın alanında karşılıklı bilgi alışverişi,

Askeri tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,

Lojistik konularda eğitim alanında iş birliği,

Barışı koruma, insanî yardım ve deniz haydutluğuyla mücadele gibi, Barışı Destekleme Harekati konularında iş birliği,

Özel ihtisas kurslarının verilmesi (Su Altı Savunma, Denizaltı subay/astsubay, l'inci sınıf dalgıç vb.),

Personel mübadelesi,

Türkçe/Arapça dil kursları için personelin görevlendirilmesi öngörülmektedir.

Kanun tasarısı ile, iki ülke arasında askeri eğitim ve öğrenime yönelik alanlarda eğitim iş birliğinin geliştirilmesi amaçlamaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/650

Karar No: 278

1 Kasım 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 27/6/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 29/6/2012 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtirasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 31/10/2012 tarihli 38 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonuna havale edilen metinler incelendiğinde Tasarının, başta eğitim olmak üzere askeri konularda iki ülke arasında iş birliğinin geliştirilmesini teminen 4 Nisan 2012 tarihinde imzalanan Mutabakat Muhtirasının onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, bazı Komisyon üyelerimizin;

- Mutabakat Muhtirası kapsamında eğitimden faydalanacak Libya'lı askeri personelin seçilmesine ilişkin esaslar, eğitim programının detayları ve eğitim programı karşılığında ücret alınıp alınmayacağı,

- Zaman zaman iç çatışmaların yaşanabildiği Libya ile askeri eğitim konusunda iş birliği öngören bir uluslararası anlaşma akdetmenin olası sonuçlarının detaylı bir şekilde analiz edilip edilmediği,

- Mutabakat Muhtirası kapsamında ülkemizde eğitim görecekt Libya'lı askeri personelin ülkemiz dışındaki bir çatışmada görevlendirilmesinin mümkün olup olmadığı ve halihazırda herhangi bir ülkenin askeri personeline, usulüne uygun olarak akdedilmiş bir uluslararası anlaşma hükümlerine dayanmadan eğitim verilip verilmediği

Konularındaki görüş ve sorularına cevaben Komisyonumuzun diğer üyeleri ve Hükümet temsilcileri tarafından;

- Libya'daki değişim sürecinin, Genel Ulusal Kongre seçiminin yüksek katılımı ve barışçıl bir ortamda gerçekleştirilmesiyle sürdüğü ve ulusal uzlaşının sağlanması yönünde hem Libya'da hem uluslararası toplumda önemli bir irade ve gayretin mevcut olduğu,

- Ulusal ordu ile polis teşkilatının kurulmasının ve milis güçlerinin bu kurumlara entegrasyonunun Libya'daki kurumsal yapılanma sürecinin önemli bir parçasını teşkil ettiği,

- Ülkemizin Libya'daki yeniden yapılanma sürecine pek çok alanda olduğu gibi güvenlik alanında da destek verdiği ve Türkiye'de uygulanacak bir eğitim programıyla Libya'lı askeri personele güvenlik alanında eğitim imkanı sağlanmasını teminen görüşülmekte olan Mutabakat Muhtirasının 4 Nisan 2012 tarihinde imzalandığı,

- Mutabakat Muhtirasının yürürlüğe girmesiyle iki ülke arasında başta eğitim olmak üzere askeri konularda iş birliğinin geliştirilmesinin mümkün olacağı ve Libya ordusunun yeniden yapılandırılmasına ülkemizin katkı sağlayacağı,

- Mutabakat Muhtırası kapsamında verilecek eğitim paralı olacağı,

- Mutabakat Muhtırası uyarınca eğitilecek Libyalı askeri personelin seçiminin, her iki ülkenin üzerinde mutabık kalacağı kurallar çerçevesinde yapılacağı,

- Mutabakat Muhtırası kapsamında yaklaşık bin öğrencinin eğitim programından yararlandırılmasının planlandığı, harp okulunda eğitim göreceklere ülkemize gelecek bir sene Türkçe ve akademik formasyon eğitimi aldıktan sonra harp okulunda dört sene boyunca eğitim göreceklere; diğerlerinin ise Libya'nın subay ve astsubay ihtiyacını hızlı bir şekilde karşılamak amacıyla üç aylık temel subay ve astsubay eğitimine tabi tutulduktan sonra üç aylık uzmanlık eğitimi alacakları,

- Mutabakat Muhtırası kapsamında Libyalı askeri personele ülkemizde verilecek eğitim programının Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu subay ve astsubaylar tarafından yürütüleceği, bir başka ülke silahlı kuvvetleri personelinin bu eğitimlerde bulunmayacağı; Libyalı askeri personele verilecek harp okulu eğitimlerinin diğer ülkelerden gelen harp okulu öğrencileri ve Türk öğrencilerin bulunduğu sınıflarda verileceği, subay ve astsubay eğitimlerinin ise özel olarak hazırlanan hızlandırılmış bir program ile gerçekleştirileceği,

- Eğitim programının ayrıntılarının görüşülmekte olan Mutabakat Muhtırası yürürlüğe girdikten sonra iki ülke arasında görüşmeler neticesinde nihai olarak karara bağlanacağı,

- Ülkemizde eğitim görecektir Libyalı askeri personelin uluslararası nitelikte bir çatışmaya dahil olmalarını ya da siyasi konularda faaliyette bulunmalarını yasaklayan hükümlerin Mutabakat Muhtırasında yer aldığı,

- Usulüne uygun bir biçimde yürürlüğe girmiş bir uluslararası anlaşma hükümlerine dayanmadan ülkemiz tarafından herhangi bir ülkenin askeri personeline eğitim verilmesinin söz konusu olmadığı, eğitim dahil tüm askeri iş birliği konularında uluslararası anlaşmalar ve kanunlar çerçevesinde hareket edildiği,

- Mutabakat Muhtırasının onay sürecinin tamamlanmasını teminen görüşülmekte olan Tasarının mümkün olan en kısa zamanda kanunlaşmasının özel bir önem arz ettiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Emrullah İşler ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Muhammed Çetin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Osman Faruk Loğoğlu</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>
Mardin	Adana	Aksaray

Üye <i>Emrullah İşler</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Sinan Oğan</i> İğdır	Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul
Üye <i>Osman Oktay Ekşi</i> İstanbul	Üye <i>Osman Taney Korutürk</i> İstanbul	Üye <i>Mehmet Muş</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Rıfat Sait</i> İzmir	Üye <i>Abdullah Çalışkan</i> Kırşehir	Üye <i>Hasan Karal</i> Rize
	Üye <i>Şaban Dişli</i> Sakarya	Üye <i>Burhan Kayatürk</i> Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
LİBYA HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ
EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT
MUHTIRASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 4 Nisan 2012 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile Libya Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
LİBYA HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ
EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT
MUHTIRASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
LİBYA HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT
MUHTIRASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LIBYA HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Hükümeti (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaktır);

Taraflar arasında mevcut olan dostça ilişkileri ve askerî eğitim alanındaki iş birliğini geliştirme isteklerini vurgulayarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Mutabakat Muhtırası, Taraflar arasındaki askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarını tesis etmeyi amaçlar.

MADDE II

UYGULAMA ALANI

Bu Mutabakat Muhtırasında öngörülen hükümler; bu Mutabakat Muhtırasının IV'üncü maddesi uyarınca, Taraflardan birinin askerî eğitim kurumlarında, birliklerinde ve askerî tesislerinde eğitim görmek amacıyla kabul edilen veya eğitim ve iş birliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine iştirak eden diğer Tarafın Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, astsubay, askerî öğrenci ve sivil personel ile iş birliği faaliyetinin icra edileceği birlik, kurum ve tesislerde görev yapan Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri için uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Mutabakat Muhtırasında yer alan;

- Mutabakat Muhtırası:** Taraflar arasında yapılan işbu Askerî Eğitim İş Birliği Mutabakat Muhtırasını,
- Gönderen Devlet:** Bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması amacıyla Kabul Eden Devlete personel, malzeme ya da teçhizat gönderen Tarafı,
- Kabul Eden Devlet:** Bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması amacıyla topraklarında Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatını bulunduran Tarafı,
- Yetkili Makam:** Bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması ile ilgili olarak Tarafların yetkili makamları:
 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Tarafı adına : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı,
 - Libya Hükümeti Tarafı adına : Libya Savunma Bakanlığı
- Misafir Askerî Personel:** Tarafların bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması çerçevesinde, diğer Taraf ülkesinde bulundurdukları eğitici, öğretmen, danışman, gözlemci vb. sıfatıyla bulunan askerî veya sivil kişileri,
- Aile Bireyleri:** Bu Mutabakat Muhtırası kapsamındaki Misafir Askerî Personele refakat eden ve kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocukları,
- Komutan:** Askerî karargâha, askerî üsse veya askerî birliğe komuta eden ve kendisine bağlı olmak üzere, gönderilen askerî personelin faaliyetlerinden sorumlu olan kişiyi,

8. **Kıdemli Askerî Personel:** Bu Mutabakat Muhtırası kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Devletin kendi mevzuatına uygun olarak atanmış, askerî personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.

MADDE IV

İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, aşağıda sıralanmış olan ve/veya her iki Tarafın mutabakata vardığı eğitim ve öğrenime yönelik diğer özel alanlarda eğitim iş birliği faaliyetlerini gerçekleştireceklerdir:

1. Harp Akademileri, Askerî Tıp Akademisi ve Askerî Haritacılık Okullarında verilen eğitimler,
2. Kuvvetlere bağlı okullar (Askerî Lise, Harp Okulu, Askerî Sağlık Okulları, Astsubay Meslek Yüksek Okulları ve Sınıf Okulları eğitimi),
3. Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatları arasında eğitim ve öğretim,
4. Eğitim merkezlerinde görev öncesi eğitimleri ile göreve yönelik kurslar,
5. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,
6. Birlik, karargâh ve kurumlar arası iş birliği ve temas ziyaretleri,
7. Limanlara uğrama ve yavaşma,
8. Heyet mübadeleleri,
9. Tatbikatlara gözlemci davetleri,
10. Ortak tatbikatlara katılım,
11. Eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişi,
12. Askerî tarih, askerî müzecilik ve askerî yayın alanında karşılıklı bilgi alışverişi,
13. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,
14. Lojistik konularda eğitim alanında iş birliği,
15. Barışı koruma, insanî yardım ve deniz haydutluğuyla mücadele gibi, Barışı Destekleme Harekâtı konularında iş birliği,
16. Özel ihtisas kursları (Su Altı Savunma, Denizaltı subay/astsubay, 1'inci sınıf dalgıç vb.),
17. Personel mübadelesi,
18. Türkçe/Arapça dil kursları için personelin görevlendirilmesi.
19. Subay/astsubay temel askerlik anlayışı kazandırma eğitimi (gruplar halinde veya bireysel bazda) ile buna benzer diğer eğitimler.

MADDE V

İŞ BİRLİĞİNİN USULLERİ

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Devletin mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilecektir.
2. Bu Mutabakat Muhtırasına uygun olarak, Gönderen Devlet tarafından sunulacak bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Devlet nezdinde bildirilecektir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Devlet bu talebi kendi olanakları dâhilinde inceleyerek Gönderen Devlete cevabını bildirecektir.
3. Plan dışı olan istisnai durumlarda, özellikle bu Mutabakat Muhtırasında öngörülen kısa süreli eğitimler ile diğer eğitimler konusunda Taraflar, taleplerini yazılı resmî bir bildirimle iletilecektir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilecektir.
4. Kabul Eden Devletin gerekli düzenlemeleri yapılabilmesi maksadıyla; Gönderen Devlet tarafından eğitime nihai katılım kararı, kursiyer sayısı uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Devlete bildirilecektir.

5. İş birliği; her iki Tarafın yasal düzenlemelerine saygı çerçevesinde, mütakabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilecektir.

MADDE VI EĞİTİM KOŞULLARI

1. Misafir Askerî Personelin eğitimi, eğitimin verildiği askerî kurum veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanacaktır. Konular ulusal güvenlikle ilgili hususları içerdiği takdirde, bu durumda kısıtlama uygulanabilecektir.
2. Kabul Eden Devlet, eğitim süresince Misafir Askerî Personele gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Devlete iade edileceğini belirtecektir.
3. Eğitim ve öğretim için gönderilecek personel Kabul Eden Devlet tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Devlet tarafından seçilecektir. Kabul Eden Devlet tarafından tespit edilen ölçütlere haiz olmayan personel, eğitim ve öğretim için kabul edilmeyecektir.
4. Sınavın tipi ve eğitimle ilgili düzenlemeler, Kabul Eden Devlet tarafından tespit edilecektir.
5. Lüzumlu görülmesi halinde ihtiyaç duyulacak diğer eğitim ve öğretimin icrasına yönelik Taraflarca aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalınarak eğitimler icra edilebilecektir.
 - a. Eğitimin konusu,
 - b. Eğitimin yeri,
 - c. Eğitimin süresi ve şartları,
 - d. Eğitim süresince askerî personelin hak ve ödevleri,
 - e. Eğitimin başlama ve bitiş zamanı ile eğitime katılacakların sayısı,
 - f. Eğitim verilecek personelde aranan nitelikler,
 - g. Eğitim süresince askerî personelin güvenliğinin sağlanma yöntemi,
 - h. Askerî kişilerin sigortalanma yöntemi,
 - i. Hasar ve kayıpların telafi edilme yöntemi,
 - j. Eğitime ilişkin ödemenin şart ve usulleri,
 - k. Verilen acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakımı hizmetleri dışında diğer sağlık, muayene, tedavi ve dış bakım hizmetleri için geri ödeme yöntemi,
 - l. İlaşe, ibate ve ulaşım ile ilgili düzenlemeler,
 - m. Eğitimle ilgili diğer düzenlemeler.
6. Kabul Eden Devlet tarafından, Misafir Askerî Personel ve Aile Bireylerinin ikametleri, güvenlikleri ve diğer kolaylıklardan yararlanmaları için gerekli tedbirler alınacaktır.
7. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş kurs programını tamamıyla gören, kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/projeleri başarıyla hazırlayan personele, uygun ihtisası ya da eğitim programını (bilimsel derece) tamamladığını gösterir belge verilecektir. Diploma (belge, sertifika) denkliği millî mevzuata göre Gönderen Devlet Yüksek Öğrenim Kurumlarının onayına tabidir.

MADDE VII

GİZLİLİK DERECELENDİRİLMESİ YAPILMIŞ BİLGİLERİN KORUNMASI

1. Taraflar ulusal mevzuat uygun olarak, bu Mutabakat Muhtırasının uygulanması ya da ortak faaliyetler kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin güvenliğini sağlamayı taahhüt ederler. Mübadele edilen bilginin gizlilik derecesi değiştirilemez. Bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alacaklardır. Gizlilik dereceleri: Çok Gizli, Gizli, Özel, Hizmete Özel, Tasnif Dışı olarak sınıflandırılacaktır.
2. Taraplardan biri, diğer tarafın yazılı mutabakatı olmadan, bu Mutabakat Muhtırası kapsamındaki iş birliği alanlarının hayata geçirilmesi sırasında elde edilen ya da alınan silah, malzeme ve teçhizatı, bunların üretimi ile ilgili teknik belgeleri ya da diğer bilgi ve belgeleri, üçüncü taraflara satmayacak ve devretmeyecek ya da bu ülke ve tüzel kişiliklerle paylaşmayacaktır.
3. Taraflar bu Mutabakat Muhtırasında düzenlenen iş birliği kapsamında elde edilen bilgileri sadece bu Mutabakat Muhtırasının amaçları doğrultusunda kullanacaklardır.
4. Tarafların, bu Mutabakat Muhtırasının yürürlükten kalkmasından sonra da gizlilik dereceli bilgilerin korunmasına ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları devam edecektir.
5. İşbu Mutabakat Muhtırasının uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde açığa çıkması veya sızması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

MADDE VIII

MUTABAKAT MUHTIRASININ DİĞER ULUSLARARASI MUTABAKAT MUHTIRALARIYLA UYUMLULUĞU

Bu Mutabakat Muhtırasının hükümleri, Tarafların akdettiği diğer uluslararası anlaşmalar/mutabakat muhtıralardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmeyecektir.

MADDE IX

ÖZEL HUSUSLAR

1. Eğitimleri süresince ve Kabul Eden Devletin ülkesinde buldukları sürece Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri; üçüncü bir ülke ile girilen herhangi bir silahlı çatışmaya iştirak etmemek ve Kabul Eden Devletin menfaatlerine ve iç güvenliğine hâlel getiren faaliyetlerde yer almamakla yükümlüdürler. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri, bu Mutabakat Muhtırasında zikredilenler dışındaki faaliyetleri yerine getirmeyecek ve Kabul Eden Devlette başka bir faaliyette bulunmayacaklardır.
2. Misafir Askerî Personelden; zihinsel yetersizlik, disiplinsizlik ve sıhhi nedenlerle eğitim ve/veya öğretimi takip edemeyecek durumda olanların eğitimine, okul veya askerî akademi komutanlıkları ile fakülte dekanlıklarının kararıyla devam edilecektir. Bunların ilişkilerinin kesilmesi ve eğitim veya öğretimlerine son verilmesi işlemi, Yetkili Makamların onayından sonra uygulanacaktır.
3. Gönderen Devlet; gerekli gördüğü takdirde, herhangi bir zamanda ve sebep göstermeksizin Kabul Eden Devlette bulunan Misafir Askerî Personeli ve Aile Bireylerini geri çağırma hakkına sahiptir. Kabul Eden Devlet, bu şahısların mümkün olan en kısa zamanda ülkelerine dönmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar.

4. Savaş, silahlı çatışma, toplumsal başkaldırı ve uluslararası kriz durumunda; Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletten personelini geri çağırmasını talep edebilir. Gönderen Devlet, bu talebin en kısa sürede yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.
5. Misafir Askerî Personel, Kabul Eden Devletten nihai olarak ayrılacağı zaman, kendisine ve yakınlarına ait her türlü borcu tasfiye edecektir. Acil geri alınma halinde, Misafir Askerî Personel ve Aile Bireylerinin borçları, Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek makul bir faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

MADDE X

HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personel ile Aile Bireyleri; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Devlet ülkesinde buldukları sürece Kabul Eden Devletin yürürlükteki yasalarına ve diğer düzenlemelerine ve yargı yetkisine tabi olacaklardır. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Devletin mevzuatında yer alan veya Taraflar için uygun olan bir ceza türü uygulanacaktır.
2. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel ve Aile Bireylerinin tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
3. Misafir Askerî Personel veya Aile Bireylerinden herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
4. Gönderen Devlet, Misafir Askerî Personel üzerindeki münhasır disiplin yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devletin yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Askerî Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.
5. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.
6. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri; giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki gümrük, vergi ve alım-satım konularındaki mevzuatına tabi olacaklardır.

MADDE XI

MALİ HUSUSLAR

1. Bu Mutabakat Muhtırasının kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Askerî Personelin maaş, konaklama, yemek hizmeti, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.
2. Faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine Kabul Eden Devlet karar verecektir.
3. Kabul Eden Devlet tarafından faaliyetlerin ücretsiz düzenlenmesine karar verilmesi durumlarında, Kabul Eden Devlet kendi esas ve usullerine göre Misafir Askerî Personelin aşağıda belirtilen ihtiyaçlarını karşılamayı yükümlenir:
 - a. Askerî öğrenciler için;
 - (1) Eğitim süresince iaşe ve ibate,
 - (2) Harçlık,
 - (3) Eğitim-öğretim masrafları,
 - (4) Üniforma.

- b. Subay ve Astsubaylar için;
 - (1) Aylık ücret,
 - (2) Eğitim-öğretim masrafları,
 - (3) Üniforma.
4. Kabul Eden Devlet tarafından faaliyetlerin ücretli düzenlenmesine karar verilmesi durumlarında, Gönderen Devlet kendi esas ve usullerine göre Misafir Askeri Personelin aşağıda belirtilen ihtiyaçlarını karşılamayı yükümlenir:
 - a. Öğretim ücretleri,
 - b. Tüm eğitim süresince iâşe ve ibate,
 - c. Kendi iç mevzuatına uygun olarak mali destek,
 - d. Askeri personelin izinli buldukları zamandaki masrafları ve şahsi harcamaları,
 - e. Eğitim görevleri ile bağlantısı olmayan hizmet/masraflar,
5. Her iki durumda Kabul Eden Devlet aşağıda belirtilen ihtiyaçları karşılamayı yükümlenir;
 - a. Deneyler, laboratuvar ve dersler için malzeme; tatbikatlar için silah, teknik gereçler, mühimmat ve eğitim için gerekli diğer malzeme ve araç-gereç,
 - b. Kütüphanelere, okuma odalarına, spor salonlarına ve eğitim için gerekli olan diğer yerlere giriş,
 - c. Eğitim amaçlı iç hat seyahatleri,
 - d. Kabul Eden Devlette uygulanan mevzuata göre, mezuniyet sonrası iade edilmek şartıyla, kurs süresince, askeri elbise ve uygulamaya yönelik çalışmalarda gerekli olan özel donanım,
 - e. Yurt dışı gezileri mecburi değildir. Böyle bir gezi, Gönderen Devletin onayı ile yapılacaktır.
6. Türkiye'de verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Libya'da verilecek Arapça lisan kurslarından kurs ücreti alınmayacaktır.
7. Uçuş Eğitimi, Fizyolojik Eğitim, Dalgıç Eğitimi, Serbest Çıkış Kulesi Eğitimi ve buna benzer yüksek maliyet gerektiren eğitimler tam ücretli olarak verilecektir.
8. Kabul Eden Devlet tarafından eğitimlerin ücretli verilmesine karar verilmesi durumunda; bu maddenin 1'inci paragrafında yer alan giderler, Gönderen Devlet tarafından, eğitim süresinin veya faaliyetin sona ermesini takip eden 30 (otuz) gün içinde, Kabul Eden Devletin yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan bir hesaba ödeme tarihindeki kur üzerinden ABD doları cinsinden yatırılacaktır.

MADDE XII

TAZMİNATLAR

1. Taraflar personelinin görevleri esnasındaki kasti davranışları, ihmal veya hatalı davranışlarından kaynaklanan diğer Tarafın mal ve mülküne (silah/mühimmat, materyal/teçhizat, vb) verdikleri zarar ve ziyanı karşılayacaklardır.
2. Zarar ve ziyan olması halinde personelin sorumluluğunu ve ödenecek tazminatı tayin etmek üzere Kabul Eden Devlet veya üçüncü taraflar başkanlığında Taraflarca bir kurul oluşturulacaktır.
3. Görev ve hizmet dışı özel ve tüzel kişilerin mallarına (kasti veya değil) verilecek zarar ve ziyanın tazmininde Kabul Eden Devletin yasaları geçerli olacaktır.
4. Bu Mutabakat Muhtırası kapsamında yürütülen faaliyetlerin icrası esnasında Gönderen Devlet personelinin yaralanması veya ölmesi halinde Gönderen Devlet tazminat talebinde bulunmayacaktır.

MADDE XIII İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Askerî Personelin Statüsü:

a. Gönderen Devlet, personelini eğitimden önce işbu Mutabakat Muhtırası çerçevesindeki statüler, haklar, sorumluluklar, görevler, uygulanacak eğitimin kapsamı, işe ve ibate esasları ile mali hususlar hakkında bilgilendirecektir. Misafir Askerî Personel, Kabul Eden Devlet geleneklerine, kültürüne ve değerlerine saygı gösterecektir.

b. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri, diplomatik dokunulmazlık imtiyazlarına sahip olmayacaktır.

c. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı sürece, Kabul Eden Devlet tarafından Misafir Askerî Personele, bu Mutabakat Muhtırasında veya bu Mutabakat Muhtırasına dayanılarak yapılacak Mutabakat Muhtıralarda ya da diğer düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında başka görev verilmeyecektir.

d. Kabul Eden Devlet ülkesinde kalmalarına müsaade edilen Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Devlet aleyhinde faaliyette bulunmayacaklardır.

2. Kıyafet:

a. Askerî Lise, Harp Okulu ve Astsubay Meslek Yüksek Okulu eğitimine gönderilen askerî öğrenciler, Kabul Eden Devletin sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Devlet tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabılırlar.

b. Misafir Askerî Personel, Kabul Eden Devletin birlik ve kurumları içerisinde kendi silahlı kuvvetlerinin üniformasını giyecek, bu birlikler ve kurumlar dışında sivil kıyafet giyeceklerdir.

c. Bununla beraber, faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için, Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personele, kendi Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılan eğitim ve çalışma elbiselerinin aynını temin edecektir.

3. İzin:

a. Misafir Askerî Personelin tatil, izin ve diğer bulunmadığı durumları, eğitim planına uyumlu ve Kabul Eden Devletin aynı konumdaki personeli için geçerli kurallarına göre düzenlenecektir. Misafir Askerî Personelin, eğitim/öğretim dönemi dışındaki zamanlarda Kabul Eden Devlette ikamet etmeleri durumunda tüm masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

b. Kabul Eden Devlet askerî hastanesinin istirahatını onaylamasına binaen, Misafir Askerî Personel sürekli olarak ilgili eğitim kurumunca belirlenen süre kadar eğitimde mevcut olmayabilir. Bu istirahat bitiminde ilgilinin eğitimini sürdüremeyecek durumda olması halinde, faaliyetine son verilebilir ve Kabul Eden Devletin muvafakati ile bu şahıs başka bir personel ile değiştirilebilir.

c. Kabul Eden Devletin ülkesi dışında yapılacak tatiller haricinde kullanılacak izinler; her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak, Kabul Eden Devletin yetkili makamınca verilecektir.

d. Misafir Askerî Personel, Kabul Eden Devletin ülkesinde uygulanan çalışma saatlerine ve buna ilişkin esaslara tabi olacaktır.

e. Kabul Eden Devletin ülkesi dışındaki tüm ulaşım masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır. Kabul Eden Devlet, eğitim veya görev çerçevesinde ulaşım desteği sağlayabilir.

4. Ölüm:

a. Kabul Eden Devlet, Misafir Askerî Personel veya Aile Bireylerinden birinin ölümü halinde Gönderen Devletin, yetkili makamını durumdan derhal haberdar etmek zorundadır.

b. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletin talebi üzerine cenazenin; Kabul Eden Devletteki en yakın uluslararası havaalanı, liman veya çıkış kapısına nakli için her türlü kolaylığı sağlamak ve harcamaları üstlenmek yükümlülüğündedir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Devletin sorumluluğuna olacaktır.

MADDE XIV

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri; Kabul Eden Devletin kendi askerî personeli ve aile bireylerine sağladığı acil muayene, ilk yardım ve acil dış tedavisi imkânlarından faydalanacaklardır. Diğer tüm muayene, tedavi, ilaç ve her türlü sağlık hizmetleri için yapılan harcamalar ile hastaların ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.
2. Aşağıdaki hizmetler, karşılıklı acil muayene ve dış bakım desteği kapsamında hariç tutulmuştur:
 - a. Sivil doktorlar veya sivil dış hekimleri tarafından yapılan tedaviler,
 - b. Askerî ambulanslarla yapılmayan hasta nakilleri,
 - c. Gençleşme kürleri, osteoporoz tedavisi, yardımcı üreme teknikleri tedavileri ve özel tedavi usulleri,
 - d. Görme ve işitme cihazları,
 - e. Ortopedik ve diğer yardımcı aletler,
 - f. Suni azalar,
 - g. Dış laboratuvarlarının yaptığı hizmet ve malzemeler,
 - h. Doğum hizmetleri.
3. Sivil kurumlarca sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin her türlü gider Misafir Askerî Personelin kendisi tarafından ödenecektir.
4. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireylerine, acil muayene, ilk yardım ve acil dış tedavisi haricinde, muayene, tedavi ve diğer her türlü sağlık hizmeti için yapılan harcamalar, Kabul Eden Devletin yetkili makamlarınca hazırlanan muayene, tetkik, tahlil, müdahale, ameliyat ve tedavilere ait fiyat listesine ve Kabul Eden Devletin yetkili makamının tercihine göre her eğitim ve kurs döneminin sonunda veya 3 (üç) ayda bir, Gönderen Devletin yetkili makamına bildirilecektir. Gönderen Devletin yetkili makamı, bildirim tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Kabul Eden Devletin belirteceği banka hesabına ödeme tarihindeki kur üzerinden ABD doları cinsinden ödemede bulunacak ve ödeme makbuzunu Kabul Eden Devletin yetkili makamına ulaştıracaktır.

MADDE XV

SOSYAL FAALİYETLER

Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri imkânlar dâhilinde, Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak; askerî yemekhaneler, kantinler ve satış mağazalarından ve askerî sosyal alanlardan faydalanabilirler:

1. Misafir Askerî Personelin görev yaptığı garnizonda bulunan ve Kabul Eden Devletin resmî olarak müsaade ettiği sosyal tesislerden (dinlenme kampları hariç) mevcut imkânlar dâhilinde günübirlik,
2. Diğer garnizonlardaki sosyal tesislerden ise (dinlenme kampları hariç) Kabul Eden Devletin müsaadesi ile günübirlik veya konaklama maksadıyla yürürlükteki mevzuat ve belirlenen ücret tarifesine göre faydalanabileceklerdir.

3. Misafir Askerî Personel görev yaptığı yerde veya eğitim gördüğü birlik, karargah ve kurumlarda bulunan kantine, tablodot gibi diğer tesislerden birlik komutanlıklarının müsaadesiyle faydalanacaktır.

MADDE XVI

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Askerî Personel ve Aile Bireyleri, Kabul Eden Devletin, yabancıların ülkede seyahatine ilişkin yasal düzenlemelerine ve Kabul Eden Devletin ülkeye giriş ve ülkeden çıkışta uygulanan gümrük usullerine tabi olacaklardır.
2. Bununla birlikte Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XVII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. Bu Mutabakat Muhtırasının uygulama ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar üçüncü bir ülke veya teşkilata başvurmaksızın Taraflar arasında sağlanacak müzakere ve istişareler vasıtasıyla çözülecektir.
2. Müzakerelerin başlamasından itibaren 90 (doksan) gün içerisinde bir anlaşmaya varılamaması halinde Taraflar 30 (otuz) gün önceden yapacakları yazılı bildirim ile bu Mutabakat Muhtırasını feshedebileceklerdir.

MADDE XVIII

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

1. Bu Mutabakat Muhtırası Tarafların yazılı talepleri üzerine karşılıklı mutabakat sağlanarak her zaman değiştirilebilir veya gözden geçirilebilir.
2. Müzakereler diğer Tarafça yazılı bildirim alınmasından itibaren 30 (otuz) gün içerisinde başlayacaktır. Tarafların üzerinde yazılı olarak mutabık kaldıkları değişiklikler, bu Mutabakat Muhtırasının XIX. Maddesine uygun olarak yürürlüğe girecektir.
3. Bu Mutabakat Muhtırasının ilgili maddesi uyarınca müzakerelerin 45 (kırk beş) gün içerisinde sonuca bağlanamaması hâlinde, Taraflar 30 (otuz) gün önceden yapacakları yazılı bir ön bildirim ile bu Mutabakat Muhtırasını feshedebileceklerdir.

MADDE XIX

ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Mutabakat Muhtırası, Tarafların, birbirlerine, işbu Mutabakat Muhtırasının yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatlarında öngörülen bütün gereklerin yerine getirdiğini bildirdikleri son yazılı bildirim diplomatik kanalları vasıtasıyla ulaştığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XX

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Mutabakat Muhtırasının yürürlüklük süresi, yürürlüğe girişinden itibaren 5 (beş) yıllık süre için akdedilmiştir. Taraflardan birinin geçerlilik süresi sona ermeden 90 (doksan) gün önce yazılı olarak sona erdirmeye talebinde bulunmaması durumunda birer yıllık sürelerle otomatik olarak uzayacaktır.

2. Taraflardan biri diğer Tarafın Mutabakat Muhtırasının hşkşmlerine uymadığı veya uymadığı sonucuna vardığı taktirde, yazılı olarak gşrşşme şnerisinde bulunabilecektir. Bu gşrşşmeler yazılı řn bildirim alınadığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gşn içinde başlayacaktır. Mşteakip 60 (altmış) gşn içinde gşrşşmelerde bir sonuca varılmazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 (doksan) gşnlşk bir yazılı řn bildirim ile bu Mutabakat Muhtırasını sona erdirebilecektir.

3. Taraflarca aksi kararlaştırılmadığıa, bu Mutabakat Muhtırasının sona ermesi devam eden program ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

MADDE XXI

METİN VE İMZA

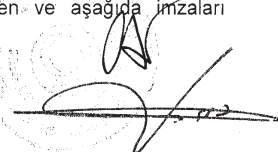
Bu Mutabakat Muhtırası 04.04.2012 tarihinde ANKARA 'da Tşrke, ve İngilizce dillerinde ve her biri eşit derecede geçerli olmak ũzere ikişer asıl nşsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Bu Anlaşma, kendi hşkşmetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve aşağıda imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

TŐRKİYE CUMHURİYETİ
HŐKŐMETİ ADINA

İMZA :
İSİM : Salih SEVİL
RŐTBESİ : Tuğgeneral
UNVANI : Gnkur. Eğitim Daire Başkanı

LİBYA
HŐKŐMETİ ADINA

İMZA :
İSİM : El Siddik El Mabruk
RŐTBESİ : Savunma Bakan Yardımcısı
UNVANI :